C/2026/3914

1.9.2026

RÅDETS REKOMMENDATION

av den 10 juli 2026

om Belgiens ekonomiska politik, socialpolitik, sysselsättningspolitik, strukturpolitik och budgetpolitik

(C/2026/3914)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 121.2 och 148.4,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1263 av den 29 april 2024 om en effektiv samordning av den ekonomiska politiken och om multilateral budgetövervakning samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 ([1]), särskilt artikel 3.3,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 av den 16 november 2011 om förebyggande och korrigering av makroekonomiska obalanser ([2]), särskilt artikel 6.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation,

med beaktande av Europaparlamentets resolutioner,

med beaktande av Europeiska rådets slutsatser,

med beaktande av sysselsättningskommitténs yttrande,

med beaktande av ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande,

med beaktande av yttrandet från kommittén för socialt skydd,

med beaktande av yttrandet från kommittén för ekonomisk politik, och

av följande skäl:

(1) I förordning (EU) 2024/1263 anges att målen för ramverket för ekonomisk styrning är att främja sunda och hållbara offentliga finanser, en hållbar och inkluderande tillväxt och resiliens genom reformer och investeringar och att förhindra alltför stora offentliga underskott. I förordningen föreskrivs att rådet och kommissionen ska genomföra multilateral övervakning inom ramen för den europeiska planeringsterminen i enlighet med de mål och krav som fastställs i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Den europeiska planeringsterminen omfattar i synnerhet utformning av landsspecifika rekommendationer samt övervakning av genomförandet av dessa.

(2) Den 25 november 2025 antog kommissionen på grundval av förordning (EU) nr 1176/2011 rapporten om förvarningsmekanismen 2026, enligt vilken Belgien inte identifierades som en av de medlemsstater som skulle behöva en fördjupad granskning. Kommissionen antog också en rekommendation till rådets rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet ([3]), en rekommendation till rådets rekommendation om Europeiska unionens humankapital samt ett förslag till 2026 års gemensamma sysselsättningsrapport med en analys av genomförandet av riktlinjerna för sysselsättningen och principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Rådet antog rekommendationen om den ekonomiska politiken i euroområdet ([4]) den 21 april 2026 och den gemensamma sysselsättningsrapporten och rekommendationen om humankapital den 9 mars 2026.

([1]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1263 av den 29 april 2024 om en effektiv samordning av den ekonomiska politiken och om multilateral budgetövervakning samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 (EUT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 av den 16 november 2011 om förebyggande och korrigering av makroekonomiska obalanser (EUT L 306, 23.11.2011, s. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj).

([3]) OJ C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj.

([4]) OJ C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj.

(3) Den 29 januari 2025 offentliggjorde kommissionen konkurrenskraftskompassen, som är en strategisk ram som syftar till att stärka unionens globala konkurrenskraft under de kommande fem åren. I konkurrenskraftskompassen konstateras det att innovation, konkurrenskraft och utfasning av fossila bränslen samt säkerhet är grundläggande förutsättningar för hållbar ekonomisk tillväxt. Sedan konkurrenskraftskompassen offentliggjordes har den legat till grund för arbetet inom ramen för den europeiska planeringsterminen, vilket säkerställer att EU-medlemsstaternas ekonomiska politik är förenlig med EU:s strategiska mål och skapar en enhetlig strategi för ekonomisk styrning som främjar hållbar tillväxt, innovation och resiliens i hela unionen.

(4) Under 2026 fortsätter den europeiska planeringsterminen för samordning av den ekonomiska politiken att utvecklas parallellt med det sista steget i genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens ([5]). Planerna för återhämtning och resiliens har, tillsammans med finansieringen av sammanhållningspolitiken, varit avgörande för genomförandet av de politiska prioriteringarna inom den europeiska planeringsterminen, eftersom planerna behövdes för att man på ett verkningsfullt sätt skulle kunna ta itu med alla, eller en betydande del av, de utmaningar som identifierats i de relevanta landsspecifika rekommendationer som utfärdats under de senaste cyklerna, och program finansierade genom den europeiska sammanhållningspolitiken var nödvändiga för att uppfylla de landsspecifika rekommendationerna. Faciliteten för återhämtning och resiliens närmar sig sitt slut, men det är fortfarande viktigt att upprätthålla och bygga vidare på de reformer och investeringar som stöds och genomförs inom ramen för den, särskilt de som bidrar till att hantera de utmaningar som fastställts i de landsspecifika rekommendationerna.

(5) Den 3 juni 2026 offentliggjorde kommissionen 2026 års landsrapport för Belgien. Rapporten innehöll en bedömning av Belgiens framsteg med de landsspecifika rekommendationerna för 2025 och en utvärdering av Belgiens genomförande av planen för återhämtning och resiliens. På grundval av den analysen fastställdes i landsrapporten de mest akuta utmaningarna som Belgien står inför. I landsrapporten bedömdes också Belgiens framsteg med att genomföra den europeiska pelaren för sociala rättigheter och uppnå unionens överordnade mål för sysselsättning, kompetens och minskad fattigdom och social utestängning samt framstegen med att uppnå Förenta nationernas mål för hållbar utveckling.

(6) Den 20 juni 2025 antog rådet, efter kommissionens bedömning och rekommendation, en rekommendation om godkännande av Belgiens nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan ([6]). Planen omfattar perioden 2025–2029 och visar en finanspolitisk anpassning över sju år. Rådet rekommenderade följande maximala ökningstakter för nettoutgifter: 3,6 % 2025, 2,5 % 2026, 2,5 % 2027, 2,1 % 2028 och 2,1 % 2029, vilket motsvarar de maximala kumulativa ökningstakter som beräknas med hänvisning till basåret 2024 på 3,6 % 2025, 6,1 % 2026, 8,8 % 2027, 11,1 % 2028 och 13,4 % 2029. För åren 2025–2029 sammanfaller dessa maximala ökningstakter för nettoutgifter med den korrigeringsbana som rådet den 20 juni 2025 rekommenderade i enlighet med artikel 126.7 i EUF-fördraget, i syfte att få bukt med det alltför stora underskottet ([7]). På grundval av kommissionens bedömning av effektiva åtgärder av den 3 juni 2026 ([8]) är förfarandet vid alltför stora underskott i Belgien vilande.

([5]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (EUT L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([6]) Rådets rekommendation av den 20 juni 2025 om godkännande av Belgiens nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan (EUT C, C/2025/3698, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3698/oj).

([7]) Rådets rekommendation i syfte att få situationen med ett alltför stort offentligt underskott i Belgien att upphöra, antagen den 20 juni 2025. Alla handlingar som rör förfarandet vid alltför stora underskott beträffande Belgien finns på följande webbplats: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-governance-framework/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/Belgium_en.

([8]) Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska centralbanken, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, Regionkommittén och Europeiska investeringsbanken, *Europeiska planeringsterminen 2026 – Vårpaketet*, (COM(2026) 200 final).

(7) Rysslands anfallskrig mot Ukraina och dess konsekvenser är en existentiell utmaning för EU. Kommissionen har uppmanat medlemsstaterna att på ett samordnat sätt begära aktivering av stabilitets- och tillväxtpaktens nationella undantagsklausul i syfte att stödja EU:s insatser för att uppnå en snabb och betydande ökning av försvarsutgifterna ([9]), och detta förslag välkomnades av Europeiska rådet den 6 mars 2025. På Belgiens begäran antog rådet den 8 juli 2025, på rekommendation av kommissionen, en rekommendation om tillåtelse för Belgien att avvika från de rekommenderade maximala ökningstakterna för nettoutgifter ([10]). Den period då den nationella undantagsklausulen är aktiverad (2025–2028) ger Belgien möjlighet att omprioritera de offentliga utgifterna eller öka offentliga inkomsterna så att varaktigt högre försvarsutgifter inte äventyrar den finanspolitiska hållbarheten på medellång sikt.

(8) Den 30 april 2026 lämnade Belgien in sin årliga lägesrapport för 2026 ([11]) om efterlevnaden av de rekommenderade maximala ökningstakterna för nettoutgifter, genomförandet av de reformer och investeringar som ligger till grund för förlängningen av anpassningsperioden samt genomförandet av reformer och investeringar för att hantera de största utmaningar som identifierats i de landsspecifika rekommendationerna inom ramen för den europeiska planeringsterminen. Den årliga lägesrapporten återspeglar också Belgiens halvårsvisa rapporter om de framsteg som gjorts när det gäller att genomföra planen för återhämtning och resiliens i enlighet med artikel 27 i förordning (EU) 2021/241. Rapporten om åtgärder som vidtagits inom ramen för förfarandet vid alltför stora underskott ingår i den årliga lägesrapporten.

(9) Den reala BNP-tillväxten 2025 uppgick till 1,0 % och HIKP-inflationen låg på 3,0 %. Enligt kommissionens vårprognos 2026 beräknas BNP i fasta priser öka med 0,7 % 2026 och 0,9 % 2027, och HIKP-inflationen ligga på 3,4 % 2026 och 2,6 % 2027.

(10) Enligt uppgifter som tillhandahållits av Eurostat ([12]) ökade Belgiens offentliga underskott från 4,4 % av BNP 2024 till 5,2 % 2025. Ökningen av underskottet 2025 återspeglar främst lägre direkta skatteintäkter, särskilt från företag, och högre försvarsutgifter. På grundval av de politiska åtgärder som var kända vid prognosens stoppdatum väntas enligt kommissionens vårprognos 2026 ett underskott på 5,2 % av BNP 2026 och 5,4 % av BNP 2027. Trots konsolideringsåtgärder för att begränsa de löpande utgifterna och en kumulativ nettoutgiftsökning under det rekommenderade taket förväntas underskottet 2026 endast stabiliseras på grund av svag ekonomisk tillväxt och ökade räntebetalningar. Ökningen av underskottet 2027 avspeglar främst högre utgifter för försvar och räntebetalningar.

(11) Enligt kommissionens beräkningar var den finanspolitiska inriktningen ([13]), som omfattar både nationellt finansierade och EU-finansierade utgifter, kontraktiv med 0,3 % av BNP under 2025. Den beräknas vara kontraktiv under både 2026 och 2027, med 0,8 % respektive 0,6 % av BNP.

([9]) Meddelande från kommissionen *Skapa utrymme för ökade försvarsutgifter inom stabilitets- och tillväxtpakten*, Bryssel, 19 mars 2025, C (2025) 2000 final.

([10]) Rådets rekommendation av den 8 juli 2025 om tillåtelse för Belgien att avvika från de maximala ökningstakter för nettoutgifter som rådet fastställt i enlighet med förordning (EU) 2024/1263 (Aktivering av den nationella undantagsklausulen) (EUT C, C/2025/3960, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3960/oj).

([11]) De årliga lägesrapporterna för 2026 finns på https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_sv.

([12]) Eurostats euroindikatorer, 22 april 2026.

([13]) Den finanspolitiska inriktningen definieras som ett mått på den årliga förändringen i det underliggande saldot för de offentliga finanserna. Den syftar till att bedöma den ekonomiska impulsen från skattepolitiken, både den som finansieras nationellt och den som finansieras genom EU:s budget. Den finanspolitiska inriktningen mäts som skillnaden mellan i) den potentiella tillväxten på medellång sikt och ii) förändringen i primära utgifter exklusive diskretionära åtgärder på inkomstsidan och inbegripet utgifter som finansieras med icke återbetalningspliktigt stöd (bidrag) från faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsfonder.

(12) Enligt uppgifter från Eurostat ([14]) ökade Belgiens offentliga skuld från 103,9 % av BNP i slutet av 2024 till 107,9 % av BNP i slutet av 2025. Ökningen av skuldkvoten 2025 återspeglar främst det höga primära underskottet (+ 2,9 procentenheter), en gynnsam snöbollseffekt (- 1,3 procentenheter) och skuldökande stock- och flödesjusteringar (+ 2,3 procentenheter). På grundval av de politiska åtgärder som var kända vid prognosens stoppdatum väntas enligt kommissionens vårprognos 2026 att skuldkvoten ökar till 110,5 % i slutet av 2026 och ökar ytterligare till 112,8 % i slutet av 2027. Ökningen av skuldkvoten 2026 och 2027 återspeglar främst de stora primära underskotten, medan den gynnsamma snöbollseffekten och de skuldökande stock- och flödesjusteringarna uppväger varandra.

(13) Enligt uppgifter från Eurostat ([15]) uppgick Belgiens sammanlagda offentliga försvarsutgifter till 1,4 % av BNP 2025, vilket motsvarar en ökning med 0,5 procentenheter av BNP jämfört med referensåret 2021. Enligt kommissionens vårprognos 2026 beräknas de uppgå till 1,6 % av BNP 2026, vilket motsvarar en ökning med 0,7 procentenheter av BNP jämfört med 2021 ([16]).

(14) Unionen är fortsatt utsatt för risker för avbrott i energiförsörjningen och förhöjd prisvolatilitet som förvärras av geopolitiska spänningar som påverkar de globala olje- och gasmarknaderna. Erfarenheterna från energikrisen 2022–2023 har visat att breda och icke riktade åtgärder medför stora offentligfinansiella kostnader och är socialt och ekonomiskt ineffektiva. Sedan kriget i Mellanöstern bröt ut i februari 2026 har Belgien antagit finanspolitiska åtgärder för att begränsa effekterna av de höga energipriserna för hushållen ([17]). Dessa omfattar en icke riktad åtgärd för att kompensera för högre bränslekostnader genom en skattelättnad för företag som ökar kilometerersättningen för sina anställda och en riktad åtgärd för att kompensera sårbara hushåll för högre uppvärmningskostnader. Dessa åtgärder förväntas upphöra senast den 1 juli 2026. Enligt kommissionens vårprognos 2026 väntas de offentligfinansiella kostnaderna för dessa åtgärder uppgå till mindre än 0,1 % av BNP 2026, även om dessa åtgärder skulle förlängas fram till årets slut.

(15) På grundval av kommissionens beräkningar ökade nettoutgifterna i Belgien med 3,7 % 2025. Nettoutgiftsökningen 2025 ligger över den rekommenderade maximala ökningstakten och motsvarar en avvikelse på 0,1 % av BNP på årsbasis. Den beräknade avvikelsen ligger dock inom flexibiliteten för den nationella undantagsklausulen med hänsyn till de ökade försvarsutgifterna.

(16) Enligt kommissionens beräkningar väntas Belgiens nettoutgifter öka med 2,0 % 2026 och kumulativt med 5,8 % under 2025 och 2026. Den beräknade nettoutgiftsökningen 2026 ligger under den rekommenderade maximala tillväxttakten. När 2025 och 2026 beaktas tillsammans ligger den kumulativa ökningstakten för de beräknade nettoutgifterna under den rekommenderade maximala ökningstakten.

(17) I rekommendationen om godkännande av Belgiens medelfristiga plan anges de reformer och investeringar som ligger till grund för förlängningen av anpassningsperioden samt en tidsplan för deras genomförande. Med beaktande av den information som Belgien lämnat i sin årliga lägesrapport anser kommissionen att genomförandet av de viktigaste stegen i dessa reformer och investeringar, som enligt planeringen skulle genomföras senast den 30 april 2026, i stort sett ser ut att vara på rätt väg. För vissa reformer är genomförandet emellertid försenat. Detta gäller parlamentets antagande av pensionsreformen, som ägde rum den 28 maj 2026. De skattereformer som skulle genomföras under första kvartalet 2026 har genomförts till viss del och de återstående delarna förväntas vara slutförda i juli 2026. Man har i stort sett enats på regeringsnivå om de två reformerna för att förbättra budgetsamordningen mellan olika förvaltningsnivåer, vilka skulle ha genomförts under fjärde kvartalet 2025. Dessa behöver nu lagstadgas, vilket förväntas vara slutfört i slutet av 2026. Kommissionen anser att Belgien överlag har uppfyllt sina åtaganden på ett tillfredsställande sätt ([18]).

([14]) Eurostats euroindikatorer, 22 april 2026.
([15]) Eurostat, offentliga utgifter genom ändamålsklassificering av den offentliga förvaltningens utgifter (Cofog).
([16]) Natos definition av försvarsutgifter skiljer sig från Cofogs definition. Det kan också förekomma skillnader på grund av tidpunkten för bokföringen av utgifterna, framför allt för militär utrustning, eftersom Natos rapportering inte följer nationalräkenskapsreglerna när det gäller bokföringstidpunkt.
([17]) Detta återspeglar situationen vid stoppdatumet för kommissionens vårprognos 2026 (4 maj 2026).
([18]) Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska centralbanken, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, Regionkommittén och Europeiska investeringsbanken, *Europeiska planeringsterminen 2026 – Vårpaketet*, (COM(2026) 200 final).

(18) Belgien står inför stora risker för den finanspolitiska hållbarheten på medellång och lång sikt. Det behövs en omfattande finanspolitisk strategi för att statsskulden ska börja minska, samtidigt som det behövs reformer för att stärka den potentiella tillväxten. De offentliga utgifterna i Belgien uppgick till 54,2 % av BNP 2025, vilket var bland de högsta i EU. De ihållande höga offentliga utgifterna i Belgien, som kräver en hög total skattebörda, tynger den ekonomiska effektiviteten. De politiska åtgärderna är fördelade på flera förvaltningsnivåer (kommuner, provinser, regioner och språkgemenskaper, federal nivå) i Belgien. Deras samexistens omfattar en komplex kompetensfördelning och en risk för överlappningar, vilket leder till överflödiga administrativa kostnader, utan att nödvändigtvis förbättra kvaliteten på de offentliga tjänster som tillhandahålls. Bristen på effektiv samordning mellan federala myndigheter försvårar genomförandet av viss politik och vissa reformer samt medför att förvaltningen av offentliga investeringar är ineffektiv. För hållbara offentliga finanser i Belgien krävs därför beslutsamma åtgärder när det gäller de offentliga utgifternas omfattning, sammansättning och övergripande effektivitet. Även om införandet av utgiftsöversyner på federal nivå och på lägre förvaltningsnivåer (regioner och språkgemenskaper) utgör ett första steg för att förbättra kvaliteten på de offentliga utgifterna, krävs ytterligare åtgärder för att kanalisera offentliga resurser till en mer tillväxtvänlig politik. En effektivisering av de statliga strukturerna, klargörande av befogenheter och förstärkning av samordningen mellan federala myndigheter skulle kunna bidra till ökad ekonomisk effektivitet och samtidigt tillhandahålla utrymme i de offentliga finanserna.

(19) Enligt kommissionens åldranderapport från 2024 ([19]) är utgifter för pensioner och långvarig vård och omsorg de främsta drivkrafterna bakom en beräknad ökning av de åldersrelaterade utgifterna på omkring 5 procentenheter av BNP fram till 2070, vilket är betydligt högre än EU-genomsnittet på 1,4 procentenheter. Den pågående pensionsreformen förväntas minska den beräknade ökningen av pensionsutgifterna med 1,6 procentenheter mellan 2024 och 2070. Belgien skulle emellertid fortsatt utgöra ett av de länder som har de högsta offentliga utgifterna för långvarig vård och omsorg i EU, som uppgick till 2,3 % av BNP 2022 (EU-genomsnitt: 1,7 %). År 2070 beräknas utgifterna för långvarig vård och omsorg öka med 1,7 procentenheter av BNP, jämfört med EU:s genomsnittliga ökning på 0,8 procentenheter, vilket ökar riskerna för den långsiktiga finanspolitiska hållbarheten. Tillgängliga uppgifter tyder på att andelen personer som är oberoende eller endast något beroende av vård och omsorg och som bor på vårdinrättningar var hög i Brysselregionen och Vallonien, även om den har minskat under det senaste årtiondet. Regionerna vidtar åtgärder för att göra användningen av de olika vårdmiljöerna mer kostnadseffektiv, även om de flesta åtgärderna har begränsad omfattning eller befinner sig i ett tidigt skede. Detta talar för att det finns utrymme för att ytterligare förbättra kostnadseffektiviteten inom vården, bland annat genom att stärka åtgärder för att motverka överutnyttjande av vård- och omsorgsboende och förbättra samhällsbaserade tjänster.

(20) Att lokala och regionala myndigheter, arbetsmarknadens parter, civilsamhället och andra berörda parter deltar på ett systematiskt och meningsfullt sätt vid rätt tidpunkt är fortsatt avgörande för att säkerställa ett brett ägarskap för ett framgångsrikt genomförande av unionens finansieringsinstrument, även inom ramen för den europeiska planeringsterminen.

(21) Genomförandet av de sammanhållningspolitiska programmen, däribland Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), Fonden för en rättvis omställning (FRO) och Europeiska socialfonden+ (ESF+), har fortskridit väl i Belgien, i synnerhet när det gäller urval av projekt. Det är emellertid viktigt att insatserna ökas för att säkerställa ett snabbt genomförande av utvalda projekt, särskilt för att påskynda utgifterna på mottagarnivå, samtidigt som de konkreta resultaten maximeras. Belgien vidtar redan åtgärder inom ramen för sina sammanhållningspolitiska program för att öka konkurrenskraften och tillväxten. Samtidigt behöver Belgien påskynda genomförandet av FRO, eftersom resurserna ska betalas ut före utgången av 2026. Det är avgörande att säkerställa att de nya investeringar som Belgien identifierade i sin halvtidsöversyn av de sammanhållningspolitiska fonderna, särskilt de som är kopplade till de fem prioriteringar som fastställs i förordningen om halvtidsöversyn ([20]), genomförs snabbt och effektivt.

([19]) Europeiska kommissionen och kommittén för ekonomisk politik, 2024 Ageing Report, som finns på https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en.

([20]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2025/1914 av den 18 september 2025 om ändring av förordningarna (EU) 2021/1058 och (EU) 2021/1056 vad gäller särskilda åtgärder för att hantera strategiska utmaningar i samband med halvtidsöversynen.

(22) Belgien står inför flera utmaningar med anknytning till innovation, företagsklimat, den rättsliga och administrativa bördan och komplexiteten, regleringsmässiga begränsningar inom tjänstesektorn, utfasning av fossila bränslen i industrin och transportsektorn, utbyggnaden av förnybara energikällor, subventioner för fossila bränslen, vattenkvalitet och alltför stora kvävedepositioner, bristen på arbetskraft och kompetensglapp, integreringen av mindre gynnade grupper på arbetsmarknaden, utbildningssystemet och läraryrket.

(23) Trots förenklingsinitiativ på alla förvaltningsnivåer fortsätter en hög regelbörda och en hög administrativ komplexitet att försämra det belgiska företagsklimatet. Dessutom skulle en mer systematisk användning av konsekvensbedömningar och bättre åtkomst till uppgifter förbättra kvaliteten på det politiska beslutsfattandet. Företagen har en tung administrativ börda, särskilt när det gäller arbetsrätten, social trygghet och driftskostnader. Företag som behöver hantera flera regionala system eller behöver erhålla företagstillstånd för att utveckla sin verksamhet ställs inför betydande begränsningar. Tillstånd hanteras av federala, regionala och lokala myndigheter, vilket gör processen komplicerad, fragmenterad och kostsam. Detta gäller särskilt bygglov, vilket påverkar byggsektorn negativt och leder till bostadsbrist och försenade infrastrukturprojekt. Bristen på resurser inom rättssystemet samt dess ineffektivitet, som leder till kroniska eftersläpningar och långsamma förfaranden, medför även fortsatta utmaningar för näringslivet. Dessutom är begränsningarna inom vissa reglerade yrken fortfarande höga, vilket kan hindra gränsöverskridande affärsverksamhet eller skapa inträdeshinder för företag. Stränga bestämmelser eller andra inträdeshinder är även tillämpliga på gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster, såsom detaljhandeln och energisektorn, vilket kan begränsa konkurrensen.

(24) Dessutom är näringslivets dynamik i Belgien en av de lägsta i EU ([21]). Andelen nya företag i Belgien motsvarar den i grannländerna, men däremot ligger andelen snabbväxande företag (expanderande företag) långt under EU-genomsnittet (0,25 % jämfört med 0,79 %). Nystartade företag hindras från att expandera i Belgien på grund av höga arbetskostnader och skattelättnader som är beroende av företagets storlek ([22]). Bland dessa hinder konstaterades att bidraget för att anställa den första arbetstagaren inte var effektivt för att främja nya hållbara arbetstillfällen och att särskilda skattefunktioner för små och medelstora företag (t.ex. sänkt bolagsskatt) konstaterades uppmuntra företagare att införliva och omvandla inkomster från arbete till kapitalinkomster (”förvaltningsbolag”). Även svårigheter att få tillgång till finansiering under expansionsfasen kan hindra företag från att växa. Detta gäller särskilt eftersom marknaderna för riskkapital och tillväxtkapital inte är brett utvecklade. Investeringar i eget kapital skulle kunna stimuleras genom en harmonisering av skattereglerna för alla investeringstyper (även för investeringar i fast egendom, pensionsprodukter, sparkonton och värdepapperskonton).

(25) Även om Belgien är ett av de länder i EU som är ledande inom innovation och har en hög FoU-intensitet (3,36 % av BNP 2024, bland de högsta i EU), är den belgiska FoU-verksamheten koncentrerad till ett fåtal industrier och stora företag, med flera hinder som hindrar en spridning av innovation i hela ekonomin. I Vallonien är FoU-investeringarnas inverkan på sysselsättningen och ekonomin dessutom fortfarande begränsad på grund av fragmenterat företagsstöd och otillräcklig ekonomisk diversifiering, även om vissa pågående reformer kan vända denna trend. De stora skattelättnaderna för FoU når inte ut till de företag som har störst tillväxtpotential. Ett starkare resultat inom innovation och fortsatt produktivitetstillväxt skulle kräva ökad spridning av innovation bland olika sektorer och företag. Studier ([23]) visar att det finns utrymme för att förbättra ändamålsenligheten och effektiviteten i det offentliga stödet till forskning och innovation, i synnerhet när det gäller att undvika utträngningseffekter och fördela resurser till företag med stor tillväxt bättre. Den låga graden av rörlighet på arbetsmarknaden i Belgien, som kan bero på faktorer såsom hög lön för lång anställningstid och liten insyn i lönesättningen, begränsar också spridningen av innovation till resten av ekonomin.

([21]) Belgiens centralbank, indikatorer för resultattavlan för konkurrenskraft, 2024 års rapport.
([22]) Bijnens, G. (2025) ”Reigniting growth: trends and challenges for business dynamism in Belgium”. NBB Economic Review.
([23]) OECD (2021a) *R&D Tax Incentives: Belgium*, 2020. Schoonackers, R. (2020) *Tax incentives for R&D: Are they effective?* NBB Economic Review and OECD (2024), *OECD Economic Surveys: Belgium 2024*.

(26) Även om den koldioxidsnåla elförsörjningen (kärnenergi och förnybar energi) fortsätter att öka är Belgien fortfarande starkt beroende av import av fossila bränslen (67,1 % av Belgiens energimix). År 2024 räckte energieffektivitetsförbättringar inte till för att den minskning av Belgiens slutliga energianvändning som observerats sedan 2019 skulle fortsätta. Detta beror främst på den ökande energiförbrukningen och utsläppen från transportsektorn. Det krävs även mer ambitiösa politiska åtgärder för att fasa ut fossila bränslen från byggnadsbeståndet, inbegripet subventionerade bostäder, som står för 33 % av den nationella energiförbrukningen. Renoveringsåtgärder fick hushållens energiförbrukning att minska, men inte tillräckligt för att uppnå långsiktiga renoveringsmål.

(27) Höga elkostnader hindrar ytterligare avkarbonisering i ekonomin och i synnerhet inom tillverkningssektorn. Efter skatter och avgifter ([24]) kostar el nästan fyra gånger mer per enhet än gas för industrierna, vilket är en av de högsta kvoterna i EU och hindrar övergången från fossila bränslen till el. Regeringen planerar att sänka punktskatterna på el, men det krävs effektiva politiska åtgärder för att ge industrierna incitament att övergå till renare energi. Differenskontrakt för koldioxid och grön offentlig upphandling skulle kunna bidra till att minska riskerna i samband med investeringar och ytterligare uppmuntra industrier att fasa ut fossila bränslen. Att främja metoder för cirkulär ekonomi skulle också kunna bidra till att minska industrins efterfråga på energi och beroendet av import av kritiska råvaror. Investeringar i energiinfrastruktur och koldioxidsnål teknik skulle dessutom stödja avkarboniseringen i koldioxidintensiva industrier och industrier där det är svårt att minska utsläppen, särskilt i Vallonien och i Flandern, inbegripet runt hamnen i Antwerpen, samtidigt som konkurrenskraften bevaras.

(28) Trots att utbyggnaden av förnybar energi i Belgien nådde en rekordnivå på 34,7 % av elproduktionen 2025, hålls den fortfarande tillbaka av otillräcklig nätkapacitet, vilket har blivit den största utmaningen i Belgiens energiomställning. Även om flera infrastrukturprojekt planeras för att stärka elnätet går framstegen med viktiga anslutningar långsamt, särskilt på grund av att beslutsfattandet i Vallonien har avstannat samt tillståndsproblem. En snabbare uppgradering av nätinfrastruktur och påskyndande av tillståndsförfaranden skulle främja utbyggnaden av förnybara energikällor. Dessutom skulle en anpassning av de rättsliga ramarna för att främja investeringar i ellagring och efterfrågeflexibilitet och underlättande av energidelning genom att skapa incitament för smarta mätare i Bryssel och Vallonien kunna öka flexibiliteten i samband med energiförbrukningen och medföra energieffektivitetsvinster.

(29) Belgiens ökande slutliga energianvändning beror främst på den ökande energianvändningen och utsläppen inom transportsektorn, särskilt inom internationell luftfart, sjöfart och vägtransport ([25]). Järnvägstransport är fortfarande inte ett tillräckligt attraktivt alternativ, varken för person- eller godstransporter, och antalet personbilar har stadigt ökat, vilket har lett till höga trängselkostnader. Andelen elbilar av den totala bilförsäljningen har nyligen nått en platå, vilket eventuellt kan bero på bristen på laddningsinfrastruktur i Vallonien. Intensifierade förbättringar av energieffektiviteten, stöd för elektrifiering samt produktion och användning av hållbara bränslen för luftfarts- och sjöfartssektorerna, skulle kunna påskynda utfasningen av fossila bränslen i transportsektorn. Dessutom skulle differentierade vägavgifter för alla typer av fordon, ytterligare investeringar i kollektivtrafik – utöver de investeringar som ingår i Belgiens plan för återhämtning och resiliens – och främjande av bildelning och aktiv rörlighet göra transportsektorn mer hållbar.

([24]) Skatter och avgifter omfattar mervärdesskatt, punktskatter, federala energibidrag, tilläggsavgifter till havs, avgifter kopplade till försörjningstrygghet och kapacitetsmekanismer, gröna certifikat, avgifter för kraftvärmeproduktion, avgifter för skyldigheten att tillhandahålla allmännyttiga tjänster, avgifter för stöd till förnybar energi, finansiering av sociala avgifter, kostnader för uteslutning av energieffektivitet.

([25]) *EU Transport in figures: Statistical pocketbook 2024*.

(30) De belgiska myndigheterna ([26]) uppskattade de federala direkta subventionerna för fossila bränslen till 2,4 % av BNP 2022, och för många av dem saknas en utfasningsplan före 2030. I synnerhet kan subventioner för fossila bränslen, som varken tar itu med energifattigdomen på ett målinriktat sätt eller med de faktiska energitrygghetsproblemen, som hindrar elektrifieringen och som inte är avgörande för industrins konkurrenskraft, betraktas som en prioritering för utfasning. Subventioner för fossila bränslen, såsom sänkta punktskatter på diesel för yrkesmässiga ändamål, bränslekort för företag och sänkt moms på gas, är ekonomiskt ineffektiva och upprätthåller beroendet av fossila bränslen. Nedsatta punktskatter på eldningsolja och gas sänker deras kostnader jämfört med el, vilket hindrar övergången till grönare uppvärmningssystem och hämmar energirenovering av byggnader. Eftersom Belgien riskerar att misslyckas med att uppnå sina renoverings- och energieffektivitetsmål för 2030, skulle ökade investeringar i energirenoveringar och kompletterande investeringar tillsammans med politiska reformer för att flytta incitamenten till energirenovering och koldioxidsnåla uppvärmningslösningar – samtidigt som rättvisa garanteras – bidra till att påskynda energiomställningen. Även om en övergång från punktskatter på el till fossila bränslen för hushållen har tillkännagetts är det osäkert om denna övergång kommer att vara tillräcklig för att ändra de relativa priserna på el och fossila bränslen tillräckligt snabbt för att uppnå målen för 2030.

(31) Vattenkvaliteten och naturförstöringen medför utmaningar, eftersom de flesta vattenförekomster i Belgien påverkas av diffusa föroreningskällor. Intensivt jordbruk, särskilt djurhållning, släpper ut stora mängder luft-, mark- och vattenföroreningar. Samtidigt som åtgärder har vidtagits fortsätter även elproduktionen, metallsektorn och kemikalieproduktionen att orsaka föroreningar. Den minskade biologiska mångfalden äventyrar de ekonomiska sektorer som är starkt beroende av ekosystemtjänster. Naturbaserade lösningar är avgörande för att bygga upp klimatresiliensen och skydda ekonomin från effekterna av extrema väderhändelser. Även om den flamländska regeringen har antagit ett reviderat sjunde åtgärdsprogram för nitrater krävs ytterligare åtgärder för att minska alltför stora kvävedepositioner och göra jordbruket mer hållbart.

(32) Belgien har en låg sysselsättningsgrad (72,8 % jämfört med 76,1 % i EU i genomsnitt) och sysselsättningsgraden varierar kraftigt mellan regionerna. Deltagandet på arbetsmarknaden av mindre gynnade grupper, dvs. personer med invandrarbakgrund, låg utbildningsnivå, äldre och personer med funktionsnedsättning, är lågt. År 2025 antog Belgien omfattande arbetsmarknadsreformer, bland annat genom att arbetslöshetsförmånerna begränsades till två år. Deras effekt kommer emellertid att bero på hur effektiv den åtföljande politiken för aktivering på arbetsmarknaden är. Dessutom finns det utrymme för att göra åtgärderna för att hjälpa till att integrera mindre gynnade grupper på arbetsmarknaden mer effektiva och effektivisera den regionala offentliga arbetsförmedlingen. Detta bör även bidra till att hantera den höga andelen personer som tillhör hushåll med mycket låg arbetsintensitet och ta itu med skillnader i arbetsmarknadsresultat mellan regioner och grupper. Samtidigt ligger andelen lediga tjänster i Belgien fortfarande stadigt över EU-genomsnittet (3,8 % jämfört med 2,1 % 2025), även om den stadigt minskade under 2025. Arbetsmarknads- och kompetensbristen är fortfarande särskilt stor inom tjänstesektorn samt inom högspecialiserade, vetenskapliga och tekniska sektorer och sektorer som hälso- och sjukvård, byggverksamhet och IKT, som alla är viktiga för den framtida konkurrenskraften, inklusive den gröna och den digitala omställningen. Fortbildning och omskolning skulle kunna minska kompetensglappet, men vuxendeltagandet inom utbildningsområdet är lågt (Undersökningen om vuxenutbildning: 34,9 % 2022; EU: 39,5 %), särskilt i mindre gynnade grupper.

(33) Mot bakgrund av humankapitalets avgörande roll för att stärka unionens konkurrenskraft och strategiska oberoende rekommenderade rådet 2026 medlemsstaterna att vidta åtgärder för att skyndsamt ta itu med strukturella utmaningar kopplade till humankapital på områdena kompetens och utbildning som hämmar konkurrenskraften. De landsspecifika rekommendationerna till Belgien för 2026 kan bidra till genomförandet av rådets rekommendation om humankapital i unionen.

([26]) FPS Finance (2024), *Inventory of federal fossil-fuel subsidies*.

(34) Barn och ungdomars utbildningsresultat när det gäller grundläggande färdigheter (läs- och skrivkunnighet, matematik och naturvetenskap) minskar på lång sikt i alla tre språkgemenskaperna (den flamländska, den franska och den tyska), vilket framgår av internationella bedömningar. Medan de flamländska och franska språkgemenskaperna genomför storskaliga reformer av kursplanen som fokuserar på grundläggande färdigheter, kvarstår utbildningsluckor kopplade till socioekonomisk status och migrationsstatus och förvärras genom tidig sortering i olika utbildningsspår och att elever får gå om en årskurs. Ökat arbetsbaserat lärande skulle kunna förbättra yrkesutbildningens arbetsmarknadsrelevans på medellång sikt. Ökad inskrivning inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik samt informations- och kommunikationsteknik (IKT) på alla nivåer, särskilt bland kvinnliga studenter, skulle kunna bidra till att möta efterfrågan på arbetsmarknaden. Åtgärder för att ta itu med lärarbristen håller på att genomföras, men lärarna i Belgien möter fortfarande hinder när det gäller deltagandet i effektiv fortbildning och känner sig undervärderade av samhället. De offentliga utgifterna för utbildning är bland de högsta i EU och utgör 4,4 % av BNP för förskole-, grundskole- och gymnasieutbildning. Detta kan ha samband med lägre antal elever per lärare i varje språkgemenskap och med ett relativt sett högt antal elever som behöver gå om en årskurs och en relativt sett lägre lagstadgad undervisningstid. ([27]) Att vidta åtgärder mot fragmenteringen av utbildningssystemet kan öka utgiftseffektiviteten och ta itu med strukturella utmaningar.

(35) Mot bakgrund av de nära kopplingarna mellan euroområdets ekonomier och deras gemensamma bidrag till Ekonomiska och monetära unionens funktion rekommenderade rådet 2026 att medlemsstaterna i euroområdet vidtar åtgärder, inbegripet genom sina planer för återhämtning och resiliens, för att genomföra 2026 års rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet. För Belgiens del innebär detta att rekommendation 1 bidrar till att genomföra den första och den andra rekommendationen om euroområdet, rekommendation 2 bidrar till att genomföra den fjärde rekommendationen om euroområdet, rekommendation 3 bidrar till att genomföra den sjunde och nionde rekommendationen om euroområdet, rekommendation 4 bidrar till att genomföra den sjunde rekommendationen om euroområdet, och rekommendation 5 bidrar till att genomföra den femte rekommendationen om euroområdet.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS Belgien att 2026 och 2027 vidta följande åtgärder:

1. Fortsätta att följa de maximala ökningstakter för nettoutgifter som rådet rekommenderade den 20 juni 2025, i syfte att åtgärda situationen med ett alltför stort underskott samtidigt som man utnyttjar flexibiliteten i den nationella undantagsklausulen, som aktiverats av rådet. Stärka de samlade utgifterna och beredskapen på försvars- och säkerhetsområdet och samtidigt säkerställa skuldhållbarhet och utgiftseffektivitet och gradvis anpassa budgeten för att klara strukturellt högre försvarsutgifter. Säkerställa att de åtgärder som vidtas för att mildra effekterna av de höjda energipriserna är tillfälliga och inriktade på att skydda utsatta hushåll eller tillgodose energiintensiva företags behov och bevarar incitamenten för energibesparingar och att deras finanspolitiska kostnader är förenliga med åtagandena enligt EU:s finanspolitiska ram. Fortsätta att genomföra de reformer och investeringar som ligger till grund för förlängningen av anpassningsperioden i enlighet med rådets rekommendation av den 20 juni 2025. Förbättra de offentliga utgifternas effektivitet, effektivisera de statliga strukturerna och stärka samordningen mellan federala myndigheter. Göra systemet för långvarig vård och omsorg mer kostnadseffektivt samtidigt som man håller tillgången till vård och tjänster överkomlig.

2. Säkerställa kontinuitet i de reformer och investeringar som genomförs inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens. Utöka insatserna för att genomföra sammanhållningspolitiska program, och när så är lämpligt bygga på omfördelning till strategiska prioriteringar som överenskommits i samband med halvtidsöversynen och den flexibilitet som medges inom den tillgängliga sammanhållningspolitiska ramen.

3. Förenkla och förbättra lagstiftningen, minska den administrativa bördan, bland annat genom att effektivisera tillståndsförfarandena och undanröja rättsliga hinder för tjänster, förbättra företagsklimatet och företagsdynamiken, samtidigt som regionala utmaningar åtgärdas. Öka spridningen av innovation genom att styra det offentliga FoU-stödet till företagen med störst tillväxtpotential och främja arbetstagarnas rörlighet på arbetsmarknaden samt underlätta tillgången till finansiering för expanderande företag.

([27]) OECD (2024), *Education at a Glance 2024: OECD Indicators*, OECD Publishing, Paris, *How much time do teachers spend teaching and working?: Education at a Glance 2024* | OECD.

4. Minska det totala beroendet av fossila bränslen, bland annat genom att förbättra byggnadernas energieffektivitet och ytterligare uppmuntra industrin att minska koldioxidutsläppen. Vidta åtgärder för att öka användningen av och tillgången på hållbara transporter och ta itu med trafikstockningar på vägarna. Påskynda uppgraderingen av nätinfrastrukturen och utbyggnaden av förnybar energi genom att ytterligare rationalisera tillståndsförfarandena, samtidigt som regionala utmaningar åtgärdas och flexibilitet och lagring på efterfrågesidan främjas. Fasa ut subventioner för fossila bränslen, särskilt inom transport- och uppvärmningssektorn, bland annat genom att flytta punktskatterna från el till fossila bränslen. Vidta ytterligare åtgärder för ett hållbart jordbruk genom att förbättra vattenkvaliteten och minska den alltför stora kvävedepositionen.

5. Ta itu med bristen på arbetskraft och kompetensglapp. Stärka effektiviteten och inriktningen på aktiv arbetsmarknadspolitik för att ytterligare integrera mindre gynnade grupper på arbetsmarknaden och åtgärda regionala skillnader. Förbättra resultaten och rättvisan inom utbildningssystemen och öka deras relevans för arbetsmarknaden, särskilt inom informations- och kommunikationsteknik och naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik. Fortsätta med reformerna för att stärka undervisningsyrket genom att utforma mer flexibla och attraktiva karriärvägar och utbildning för lärare.

Utfärdat i Bryssel den 10 juli 2026.

På rådets vägnar

S. HARRIS

Ordförande